

ACC. N:R. M. 6188: 1-31.

Landskap: Småland Upptecknat av: K. A. Larsson
 Härad: Lunnarbo Adress: Pörlarp, Lagan.
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

<u>Handel o. marknad (Ullva N. 148.)</u>	<u>sid.</u> <u>1-31.</u>
<u>Bokars skötsel</u>	<u>22.</u>
<u>Ochandel</u>	<u>25.</u>

Skriv endast på denna sida!

31 sid.

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland Upptecknat av: W. Th. Th. Th.
 Härad: Funbo. Adress: Forstbergsgatan
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

148
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

1

Handel och marknad

7. I den gamla tiden var det
 långt till staden här i dessa byg-
 der. Berga fick ju stadsrättigheter
 så långt tillbaka i tiden som år
 1279. Då konung Magnus Ladu-
 las gav biskop Henrik i Linkö-
 ping rättighet att här anlägga en
 handels- och köpstad. Staden fick
 inte någon större utveckling och
 detta hade heller ingen andra av
 våra svenska städer på den tiden. Det
 var nog konungens mening att

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

146

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Rasmussen
 Härad: Ämnebo Adress: Torshög, Ämnebo
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

den här staden skulle bli en utpost
 mot vårt södra grannland Dan-
 mark, då läget här på den tiden
 var mycket strategiskt. I mot-
 sätt till vad annars var förhållandet,
 var Berga gamla medeltidskyr-
 kan försedd med ett högt fästning-
 torn. Någon förbindelse med Bergs-
 kloster genom bingång hade
 tornet inte och ringklankarna var
 upphängda i en särskild stapel
 ute på kyrkogården, varför man
 gissar, att tornet varit ett försvars-
 verk och utsiktstorn. Där de

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland, Upptecknat av: P. H. Rönner
 Härad: Ämnebo, Adress: Torshuset, Sagan
 Socken: Sagan, Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939, Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

gluggen hade man en vidsträckt
 utsikt och på söder
 kunde man på långt avstånd
 upptäcka den antagande fjärdhå-
 ren och i god tid besöka Rönner.
 Sagan var på den tiden en medel-
 stor by i Ämnebo. Här hade den
 mäktige prästen från den soliga-
 na stiftsstaden Hild Stängin sin
 gård belägen och här bodde han
 under sina visitationsresor i Ämnebo.
 Staden skulle ju också, såsom det
 heter i det ännu bevarade stadsbe-
 sket, anläggas på biskopens egen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. H. Rönner.
 Härad: Ämnebo. Adress: Tottarp, Ragunda.
 Socken: Boga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

148
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

4

jord. Det fästes till staden Bärbo
 av Ransåsa och jämnades med
 marken, när Boga kyrkan och
 kyrkogård 1565 brandhögades.

Länge var Boga här den nä-
 maste staden och enda staden inom
 Skaraborgs län. Benom till Väners
 län under 1600-talet (1620) behöll kö-
 pingens rättigheter och där f.ö. var en
 stor marknadplats räknades detta
 samhälle länge såsom närmaste
 stad och torpplats. Lyngby erhö-
 ll köpingens rättigheter 1828, men det dröjde
 ända till 1874-talet, ja kanske ännu

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. H. Rasm.
 Härad: Emmab. Adress: Tollst. Sjöman.
 Socken: Bergu. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

189
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

5

Länge innan Torghandeln i Gung-
 by hade nått den saggas omfatt-
 ning, att man allmänt sökte sig
 dit i sina Torghäp-: stället för
 till Värrarna. Man har sålunda
 en ganska länge räknat Gungby
 Köping (sedan 1936) som staden
 här. En tillhör ordens folkminn.
 Man säger: "ja, så räsa till stäm", "ja
 stäm till stäm", "ja till stäm", "ja ha-
 vatt (vatt) i stäm" o.s.v. Här i Bergu har
 man också en ope brukat använda de-
 sa uttryck. Tillräckligt om historisk ^{och} mytologi
 och sedan om Lagens såvansambille. Det

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

150

Landskap: Småland. Upptecknat av: J. H. Rönner.
 Härad: Funnebo. Adress: Stug, Sagan.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Man antogs att dessa ~~utryck~~,
 samt de under det senare fallet till-
 ämpas, är en sammanfattning från den
 medelida staden här.

8. Jordbruket har här under
 senare tids varit huvudsaken.
 Sida till ståt av följande skel
 utlades mycket med hade jämväl
 till avsalu. I värdar hade var
 även utmärking vid. Bekant och
 berömd för sitt vassa utseende och
 komens tyngd. På värdar brukade
 händena här ^{stora} förfina klass av utse-
 endet.

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: J. H. Kärn

Härad: Sunnemo.

Adress: Torarp, Svanen

Socken: Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1929

Född år i

151

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

des/havre vage liden i Gungby
och mycket av den varan botten
gates för att av höjaren avhållas
Eas för stället. Hennesmansgarna
J. H. S. Johansson och A. S. Johansson
som i Svänar. Högstid samt
bröderna för Vennetberg. De
som beredde det mesta utödet
från Svänar, men även de övriga
bröderna i roten såde mycket av
den varan. Hare till utödet för
ammande utödet till avskott i Kåda,
Torarp, Ekornar, m. fl. byar där
den gick bra till samt blev tung och vacker.

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. H. Kärn.
 Härad: Stenungs. Adress: Stenungs, Laga.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Indomsten av harsförsäljningen av
 väntes till omvänting och försälj-
 ning av byggnad eller andra skul-
 der m.m. och oftast var det så, att
 man inte hade annan utväg till
 att få pengarna för dessa utgifter än
 genom indomsten från harsförsälj-
 ningen.

I äldre tid odlade man råg
 (karsmäsning) på brännelund och
 den ätts till först och främst till
 fjoden, men och till eget behov så-
 man till jul- och gillebröd samt till
 söndagsbröd. Brännelund odlades här på

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland.

Upptecknat av: T. H. Håkman

Härad: Tunnebo.

Adress: Torstap, Sagan

Socken: Berg.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1929.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

1800-talet till mitten av 1880-talet, då
man övergick till rågödling. De första
åren efter denna reform blandade
man rågen med korn för att ut-
bygga mjölet och brödet. Man an-
vände sig också mycket av kornet
och malar jorder för samma ändamål
som kornet, då brödet kallades
för "jorder". Korn odlades i stora
fältområden 1800-talet ut, men började se-
dan att märkbart avta, sedan de
alltmer blivit allmän här och sedan
kornet har det varit på goda och
fjorrenet från åkarna här. Vete

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Rasm.
 Härad: Emmets. Adress: Torshög, Ragunda.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1922. Född år _____ i _____

154
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

10

odlades, ~~här~~ fastän i en mycket liten
 omfattning, även i mitten av 1800-
 talet, men det fanns då ingen möj-
 lighet till att få det förändrat på
 något som var skes. Skarve och kom-
 muner för ha varit de viktigaste
 värdslagen här.

Upplysningen av överhördet
 skett i mitten av 1800-talet dels hem-
 ma till skolor eller andra, som i
 förväg upptecknade utgående, och dels
 genom att till Vänernas Torv
 för att det frivilliga sändes. Min fru
 berättade, att det var år 1860-talet

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Rönner
 Härad: Stenungsbo Adress: Stenungsbo, Sjöbo
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1922 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Jick en välkänd av Korr. Om gav
 18 tunnor i resultat. Brannen,
 hemmansäggen Johan Jönsson, fick
 och en god skörd, med det de var
 i Korr. De båda grannarna
 köpte det mesta av Korr. med
 att de 1½ gamla svenska mil
 långa vägen till Väners och
 fingo det ^{här} beviljat för sin vasa.

På 1890-talet råkade inte den ofta
 de vägen för långt och till för det
 egna hushållens behov, varför man
 då under högsommartiden köpte
 mycket vax, som handlarna tog hem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: J. H. K. K.
 Härad: Funnebo. Adress: Torshagen, Lagan
 Socken: Berg. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929. Född år _____ i _____

156
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

12

Om det gamla framgår, att det
 i allmänhet odlades på till över-
 skott här i socknen. De som be-
 hövde köpa på kunde gå till
 dels hos bönderna och gå till
 gårdarna och dels i Kvarnarna, där
 man emellertid alltid hade på till
 avsalu, en oöförlighet som för-
 klara vad man inte hade nå-
 got spännmålsmagasin här i
 Berg. De fattige brukade odla, bryä
 och röja sten, gräva diken, tröska, slå
 till på andra besväret för brödsäl,
 i den mån de tyckte pengarna var

ACC. N:R. 6188

157

Landskap: Småland. Upptecknat av: H. R. Rasm.
 Härad: Tunnab. Adress: Torlag. Sagan.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1779. Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Betala den med. 1/2 En Öst (1892 dec 93)
 Kommer jag ihåg Annonen Torger
 Torger Johan Nilsson på Sjöberg under
 sin tid arbetade jag en tid med
 dagfrimring : 14 dagar : sträck för
 jult. Det var dagfrimring och man
 började att slå : lova : varje ötta bl.
 senast 4. När frimringen var slut
 jult. hade Torger Johan följande tre delar
 av dagen, som dagfrimringen då
 uppgick till, alltså 7 bl. för hela ti.
 den. En tunn ring började då 14 bl.
 och Torger Johan betingade sig 1/2 tunn
 för att arbeta och denna ring lät

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland, Upptecknat av: E. W. Rasm.
 Härad: Smålands, Adress: Småland, Sögar
 Socken: Berga, Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929, Född år _____ i _____

188
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

14

Har förmått till julen. Den som
 tror att han var missbeliten för sin
 avlöning missstages sig. Han var dis-
 smot glad över att han fått arbeta
 och förtjänat under tiden och skulle
 ingenting haft emot, ifall att han
 hade fått uppskjutning med detta
 arbete vintern igår. Han har en ar-
 betstid på 8:50 i arbetsförtjänst för
 8 timmars arbete och som räknar
 i samma betingelse cirka 15 kr för timmen.
 Just nu som det är arbetstid som han
 förtjänar lika mycket för en 8-timmars
 dag som en tröstsked fisk. Men för

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland Upptecknat av: P. P. Rasm.
 Härad: Lannebo Adress: Toloz, Sagan
 Socken: Berg Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1922 Född år _____ i _____

159
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

15

: 14 dagar med minst 1/3 längre arbets-
 tid för omkring 45 ti Ellbata. Men
 jämningvärdet var ju större då än nu.
 De som var nu ju arbetsförfärdar.
 i smitta, vil jämför sig alla and.
 en arbetsförfärd med kontant avlöning
 något på 7. Kontant för familjens be-
 höv. Fattiga person behövde anstånd
 med betalningen. I många fall blevo
 deras kontant aldrig betalda och sål-
 jagen fick de lita ut på vara jämt. I
 brödförsen var man i regeln mer böjd
 för förgift än i andra anseenden.
 Utsat för deras kunde anföras.

ACC. N:R.

6188

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

P. H. H. H.

Härad:

Linnestad.

Adress:

Tollarp, Sjöman.

Socken:

Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1929.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Från av det följande fram
går både de som vore: både av
att höja värdet möjligt att höja
de samman i den egen arbeten. Till
en del beror på jänvil i angär.
Andra arbeten värdet man sig
även ibland vil höja av denna vasa.
Det var hade som höja till värdet,
men att blanda samt kom. Livs
man även sig.

9. Förutsättning i större omfattning
ning förhållande till finansiella
samt för man kan göra sig, att

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N.R.

Landskap: Läråland.Uppptecknat av: P. H. Hansen.Härad: Funnebo.Adress: Tollarp, Lärå.Socken: Berga.

Berättat av: _____

Upppteckningsår: 1909

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Jostaisodlingen här först tog fart
 i början av 1800-talet, när den
 med givande sorten upptecknades
 infördes. Först var det huvudsakligen
 den gamla röda sorten, som användes
 här, vilken var välsmakande, men
 ändå knölar och mindre givande.
 Man hade också vita jostaisor av
 den gamla runda slaget samt blip-
 stöter här. Den amerikanska röda
 tidigjostaisorten blev känd här i början
 av 1890-talet. Man hade då även en
 slags danska tidigjostaisor, men de
 vann inte allmän välsedning här.

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R. _____

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. Hansen
 Härad: Ämnebo Adress: Torslag, Lagan
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

162
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

18

10. I slutet av 1800-talet var
 jordodlingen ännu allmän i hä.
 Også jord hade sitt eget härland
 och detta var Torslag i stället
 i förhållande till gårdens behov.
 Tidigare, dvs. i början och medio av
 1800-talet och måhända även under
 1700-talet, odlade man här även för
 avsalu. Bergakvinnorna ha sedan
 gammalt haft det som sig att va-
 ra fruktiga väverkor. De odlade
 och knöjde alltså i hemmet med
 förädling av linet till drälls- o. a.
 vävar. Men sedan försäldes för de

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6188

Landskap: *Småland.* Upptecknat av: *J. H. H. H.*
 Härad: *Smålands.* Adress: *Torshagen.*
 Socken: *Berga.* Berättat av: _____
 Uppteckningsår: *1929.* Född år _____ i _____

163
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

19

Stora smålanderna såsom Triffids-
 måren i Österg. Det var man
 lott att då jag den 6-7 mil. långa
 vägen till värdens staden för att av-
 cykla vännaderna, men ibland var
 också kvinnorna honom följande på
 en sådan smålanderna. Då under-
 högs det är för att, den tiden
 han, lätte byggade man härför
 mycket av vännade i Borås stad
 under 1700-talet. Kvinnorna var fliti-
 ga vännare och den präktiga
 vännade var också samt röde
 gar åtgång. Då så var det på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: H. H. Rönner.
 Härad: Ämnebo. Adress: Torshög, Söndra.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

den tiden som uppmärksatte på skick-
 lighet i konfektionering, varom de
 gamla af en talade.

Enligt sädes: den män som
 man hade överskott på detta utöf-
 da det var till andra ordet det
 användes. Till objektivitet pådes
 inget för hufvudsak, åtminstone inte
 i männens grad. Det skulle i så
 fall varit för de stora herregårda-
 rna, som så ägt rum. Men hufvudsak
 var dock till användning annat i hem-
 met. I varje fall hade man resor-
 ge dicar för att vil förfallande behor

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. M. M. M.
 Härad: Åmnebo Adress: Torshagen
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

165
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

21

~~Stäm~~ beakta linjärvärd, att använ-
 das till giska redan, och kan-
 nigen av sammanhången, då denna
 delar var ett utskott medel mot
 förstoppning.

Stäm beakta och för här
 och var, om allmänt vet gay inte.
 I slutet av 1800-talet var gay ett
 hampeland i Hults kommun.
 Stämpan användes till sjukvård,
 timmer och rep m. m.

11. Borna böna, bondböna, på
 morötter m. m. var köksfärdigst.

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

166

Landskap: Småland, Upptecknat av: A. H. Hansen,
 Härad: Funbo, Adress: Torshagen, Funbo,
 Socken: Berga, Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939, Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

som alldeles för eget behov, liksom
 matfärd. På det samma stället od-
 lade somliga även för ännu och i
 mån av överskott sålde man den
 nu var till personer i grannska-
 pet, som inte kunde odla detta
 växtslag men behövde det: lusskillet.

12. Under boskaps-skötsel be-
 träffas var det här ända till och
 med 1800-talet sköt och kanske även
 vägrat i början av detta sekel sköt
 uppfödning och några kända den
 främsta inkomstkällan i de vanliga

Boskaps-
skötsel.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland Upptecknat av: P. W. Rönner
Härad: Tunnst. Adress: Torshög, Sjögar.
Socken: Berga Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

167
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

Bondgårdarna. Mjölkproduktionen var
oberäknad och det smör som försålles
eller tillagat betalades i bodarna. Kvanti-
teten var ju i många fall inte den bästa
och de som levererade fullgod
vara fick inte bättre betalt för det.
Man tillagade sig handelsvaror i boden
för det levererade smör. År 1889 an-
lades ett mejeri i Bro, vilket
var i gång några år och sedan ned-
lades. Samtidigt fanns det ett an-
nat mejeri i Bonaryd, vilket in-
te blommande ide.

Före 1890-talet kan man väl

Skriv endast på denna sida!

6188

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: H. H. Sjöman
 Härad: Smålands Adress: Törebj. Sjöman
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Snappas tala om något egentligt
 avseende i Ludvigens minnats
 vad som i detta hänseende bedrevs
 för hemsjändarna. Man vill sig
 i allmänhet med den gamla
 skrivskriften, rita skriften.

I mitten av 1800-talet hade greve
 Wenhelmsen för tillfället in-
 fört den Rolska skriften
 där och ^{enligt sig} skriften där kunde man
 för de här i skriften ~~den~~ ännu i
 slutet av 1800-talet. Dessa öar var
 mycket fina till färgen, ljusta, vita
 och kraftiga, varför de också var mycket

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland, Upptecknat av: P. H. Rasm.
 Härad: Tunnebo, Adress: Torlag, Lagan
 Socken: Berga, Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929, Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

omtyckta här i Berga. De hade
 också ungefär samma egenskaper
 som björnen av Smålandsbjörnen ha-
 de, i det att de brändes väl och
 var förmåga såväl med den ti-
 dens inte alltid bräna vinterfoder
 som med skog och hagmarkens my-
 ra beten.

Större och dragare avse-
 rades till andra lantbrukare och de
 större slaktfärdarna såldes till
 slakterier ^{eller uppköptes} i Hög, för i halvställning,
 siror och ugglor samt slakter
 såldes även. Med de större korna sålde

Oxhundet

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: M. H. Rönner.
 Härad: Smålands. Adress: Tolag, Sjöman.
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

det för en livlig byteshandel. Som
 regel för avyttring av arvodet gick
 de att man inte skulle lämna
 dem när hon och öron var lika
 långa, d. v. s. att man skulle vin-
 na med försäljningen till den att
 björnen blev fullburen, annars betal-
 te inte avyttringen sig.

Stens försäljningen skedde
 här för fristående på marknaden
 det uppköptes från andra håll
 inom landet inför sig. Det be-
 rättas också om flera alhandlare här
 i dessa bygder som uppköpte 30-50 pr

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland.

Upptecknat av: J. H. J. J. J.

Härad: Jönköpings.

Adress: Torlag, Jönköping.

Socken: Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

klar i gårdarna och fird till mask-
 naderna för att säga. Det gick kanske
 inte att avgöra den för den första mask-
 naden, men då fick man säga sig till
 en annan masknad o.s.v., på att man
 var borta hela hösten i denna affär.
 In det upphöjda stadiet och på
 masknaderna och fird den sedan i
 stora driftar upp till Stockholm, Brä-
 borg eller Malmö. När järnvägsarna till
 kommit lastades de upphöjda stadi-
 ejerna i järnvägsvarnar och de stora
 skrifternas sager var all. Där i Berga
 brukade Östervikerna gärna infinnas sig

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. H. Rönner.
Härad: Sunnebo. Adress: Torlag, Sunnebo.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1909. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

Ju det upphöpa dragar: gårdarna
sedan de hade fått sina egna till
slut. En omfattande kreaturshandel be-
dro under 1800-talet av det S. M. Torlag
bolaget, men det tillhör ju en annan
historia. Det var här inte brist på
silvren förde gjuten till köpsens hem-
ort annat än i de fall där avtal
honom trängdes mellan parterna vid
köpsens uppgivande. Fått av ju gjuten
starkt ju också ibland någon del,
en fall eller fjärdedelen därav, medan
öfrigheten behölls för hushällets behov.
Det fanns ju alltid personer, som ju

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6188

Landskap: Småland Upptecknat av: J. Th. Thorsen
 Härad: Emmabö Adress: Torslagssågen
 Socken: Berga Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1909 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

Detta lätts försiga sig med sovul utan
 and själva behöva gida slatidne.
 För Råpis man pillan, när man
 matar: många fulla var ferskåge.
 På 1800-talet senare årtionden var det
 flera personer här, som reste till Öland
 och upphöpa jättsävar som äro
 s.k. Ölandsbäcker. Dessa bäcker voro
 misseligen små men stora och brutna
 och hade ringa störe anseende på ut-
 fästingen. Den siste av dessa bäcker
 handlar, J. Rasmannsdagen Johan R.
 En Johansson i Torslagssågen.
 gick, avled den 16 Augusti d.ä., 82 år gammal.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6188

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

J. W. Larsson.

Härad:

Vimmerby.

Adress:

Trotzig, Sagan.

Socken:

Berga.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1929.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

Där hade man får i varje
 gård. Om konarna äfjoljdes de av
 en vullgrön eller -fliska när de betes
 till skydd mot råvar och vargen. Man
 behövde då inte hålla fast för fåren, när
 de anfäddes av sin herde. Skötselgången
 var kringlig till fåren där. Åren i slutet
 av 1800-talet hade varje bonde en 10-12 får ören
 konarna, fastän de i inhägnad beteshage,
 men sedan utrymdes dessa ören allt mer
 och mer, så att man hade flesta bönder
 en åren för alla och så det endast en
 fåren där och var som hade blott några
 få får i sin kotugård.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6188

Landskap: Småland. Upptecknat av: E. H. Karason.
 Härad: Ämnebo. Adress: Torshög, Ämnebo.
 Socken: Berga. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31

Skuren användades inte efter
 skuren. Man bestod därav både i
 hemmet av de större djuren, och får
 och kalvskinnen bestod av skinnad
 av en från läst. Skinnaren bestod
 av dels till grått och färg och dels
 till gult skinnskinn eller svart inkomst
 I senare fallen användes de till bryn
 eller bystbestyg och västar m.m.